

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY na roky 2021 - 2025

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

2. Identifikačné číslo:

42 181 810

3. Adresa sídla:

Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava 1

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:

Ing. Filip Macháček, generálny riaditeľ Sekcie environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, Nám Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava

02/6020 1673

filip.machacek@enviro.gov.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie:

Ing. Peter Šimurka, riaditeľ odboru odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie, Nám Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava,

02/5956 2414

peter.simurka@enviro.gov.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov:

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 - 2025

2. Charakter:

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „POH SR“) je strategickým dokumentom vlády SR, ktorý určuje smerovanie odpadového hospodárstva SR na vytýčené obdobie. Odráža vnútroštátnu politiku odpadového hospodárstva a vzťahuje sa na celé územie SR.

Uvedený strategický dokument podlieha povinnému hodnoteniu podľa prílohy č. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“).

Záväzná časť POH SR v zmysle § 9 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“), obsahuje cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov (prúdy odpadov), polychlórovanými bifenyli a kontaminovanými zariadeniami v určenom čase a opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov. Ciele zamerané na znižovanie množstva odpadov z obalov, množstva polychlórovaných bifenylov a kontaminovaných zariadení a opatrenia na ich dosiahnutie sa musia uviesť v samostatnej časti programu Slovenskej republiky.

Smerná časť POH SR obsahuje okrem iného aj návrhy na vybudovanie zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov nadregionálneho významu.

3. Hlavné ciele:

POH SR sa vydáva na obdobie piatich rokov, t.j. na roky 2021 - 2025 a jeho účelom je:

Zabezpečiť plnenie opatrení vyplývajúcich zo smerníc Európskej únie pre oblasť odpadov:

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc,
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov,
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/31/ES o skládkach odpadov,
- Smernica Rady 96/59/ES zo 16. septembra 1996 o zneškodnení polychlórovaných bifenylov a polychlórovaných terfenylov
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlách po dobe životnosti
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/66/ES o batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ o odpade z elektrických a elektronických zariadení
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2019/904 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie

Ciele a opatrenia v Záväznej časti POH SR sú v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva podľa § 6 ods. 1 zákona o odpadoch a článku 4 (1) Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc zamerané na:

- a) predchádzanie vzniku
- b) príprava na opätovné použitie
- c) recyklácia
- d) iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie
- e) zneškodňovanie

4. Obsah:

Osnova a členenie kapitol POH SR na roky 2021 – 2025:

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE PROGRAMU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- 1.1 Názov orgánu, ktorý program vydal
- 1.2 Sídlo orgánu, ktorý program vydal
- 1.3 Počet obyvateľov Slovenskej republiky
- 1.4 Rozloha územia
- 1.5 Ekologická charakteristika územia (napr. počet národných parkov, ochranných pásiem vodných zdrojov)
- 1.6 Štruktúra hospodárstva, najmä so zreteľom na vznik odpadov
- 1.7 Obdobie, na ktoré sa program vydáva

2. CHARAKTERISTIKA AKTUÁLNEHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

2.1 Pre jednotlivé prúdy odpadov sa uvádzajú údaje o množstve vzniknutého odpadu v Slovenskej republike v období, v ktorom platil predchádzajúci program Slovenskej republiky, a o spôsobe nakladania s ním s rozlíšením na odpad ostatný a odpad nebezpečný vrátane uvedenia druhu, množstva a zdroja odpadu, ktorý sa vyviezol zo Slovenskej republiky, prepravil alebo dovezol do Slovenskej republiky v predchádzajúcom období, vrátane odhadu budúceho vývoja. Množstvá odpadov sa udávajú v hmotnostných jednotkách za rok, sumárne a s rozlíšením na kraje.

2.2 Rozmiestnenie zariadení na spracovanie odpadov vrátane úložísk kovovej ortuti s uvedením základných údajov o zariadeniach (okrem skládok odpadov, spaľovní odpadov a zariadení na spoluspaľovanie odpadov). Rozmiestnenie týchto zariadení môže byť urobené formou mapového znázornenia.

2.3 Rozmiestnenie skládok odpadov s uvedením nasledujúcich údajov, ktoré sa uvádzajú v tomto členení pre skládky odpadov v prevádzke a skládky odpadov vo výstavbe:

2.3.1 Kraj

2.3.2 Okres

2.3.3 Názov skládky odpadov

2.3.4 Prevádzkovateľ skládky odpadov

2.3.5 Katastrálne územie a lokalita

2.3.6 Trieda skládky odpadov

2.3.7 Predpokladaný termín začatia prevádzkovania skládky odpadov

2.3.8 Predpokladaný termín skončenia prevádzkovania skládky odpadov

2.3.9 Rozloha skládky odpadov a jej úložná plocha v m²

2.3.10 Celková kapacita skládky odpadov v m³

2.3.11 Voľná kapacita skládky odpadov v m³

Rozmiestnenie skládok odpadu môže byť urobené formou mapového znázornenia.

2.4 Rozmiestnenie spaľovní odpadov s uvedením nasledujúcich údajov, ktoré sa uvádzajú v tomto členení pre spaľovne odpadov v prevádzke a spaľovne odpadov vo výstavbe:

2.4.1 Názov spaľovne odpadov a jej umiestnenie

2.4.2 Kraj a okres

2.4.3 Množstvo spáleného odpadu

2.4.4 Typ technológie

2.4.5 Uvedenie, či ide o zariadenie na zneškodňovanie alebo zhodnocovanie odpadu

Rozmiestnenie spaľovní odpadu môže byť urobené formou mapového znázornenia.

2.5 Rozmiestnenie zariadení na spoluspaľovanie odpadov s uvedením nasledujúcich údajov, ktoré sa uvádzajú v tomto členení pre spaľovne odpadov v prevádzke a spaľovne odpadov vo výstavbe:

2.5.1 Názov zariadenia na spoluspaľovanie odpadov a jej umiestnenie

2.5.2 Kraj a okres

2.5.3 Množstvo spoluspáleného odpadu

2.5.4 Typ technológie

2.5.5 Uvedenie, či ide o zariadenie na zneškodňovanie alebo zhodnocovanie odpadu

Rozmiestnenie zariadení na spoluspaľovanie odpadov môže byť urobené formou mapového znázornenia.

2.6 Polychlórované bifenyly a kontaminované zariadenia

3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU

Uvádza sa vyhodnotenie plnenia predchádzajúceho programu a vyhodnotenie užitočnosti a vhodnosti využívaných ekonomických a iných nástrojov v odpadovom hospodárstve.

4. ZÁVÄZNÁ ČASŤ PROGRAMU

4.1 Ciele a údaje o určených prúdoch odpadov pre záväznú časť programu Slovenskej republiky

4.2 Pre jednotlivé prúdy sa uvedie predpokladaný vznik odpadov vo východiskovom roku programu a v cieľovom roku programu.

4.3 Organizačné, technologické a výrobné opatrenia na obmedzenie vzniku odpadov a na dosiahnutie stanovených cieľov. Uvádzajú sa konkrétne opatrenia a ich očakávaný účinok na zníženie vzniku odpadov.

4.4 Pre jednotlivé prúdy sa uvedenie predpokladaný podiel ich zhodnocovania a zneškodňovania vo východiskovom roku programu a podiel ich zhodnotenia a zneškodnenia v cieľovom roku programu.

4.5 Stratégia obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov a opatrenia na zvýšenie podielu zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a opatrenia na zníženie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov.

4.6 Vyjadrenie k potrebe budovania nových zariadení na spracovanie odpadov a potreby rozšírenia existujúcich zariadení na spracovanie odpadov s uvedením, pre ktoré prúdy odpadov sú spracovateľské zariadenia vybudované v dostatočnej kapacite, a preto nie je vhodné podporovať ich výstavbu v Slovenskej republike a naopak.

4.7 Zneškodnenie polychlórovaných bifenylov a kontaminovaných zariadení

4.8 Samostatná časť o množstve a nakladaní s obalmi a s odpadom z obalov vrátane podpory preventívnych opatrení a systémov opätovného použitia obalov.

4.9 Opatrenia na zabránenie prijímania odpadu, najmä komunálneho odpadu, vhodného na recykláciu alebo iné zhodnocovanie odpadu na skládky odpadov.

4.10 Opatrenia na predchádzanie všetkých podôb znečisťovania životného prostredia odpadom a na vyčistenie od všetkých druhov odpadu.

4.11 Vhodné kvalitatívne ukazovatele a kvantitatívne ukazovatele a ciele, ktoré sa vzťahujú na množstvo vzniknutého odpadu a jeho spracovanie a na komunálny odpad, ktorý je zneškodnený alebo energeticky zhodnotený.

5. SMERNÁ ČASŤ PROGRAMU

5.1 Posúdenie potreby vybudovania nových zariadení na zhodnocovanie odpadov, zneškodňovanie odpadov, dekontamináciu kontaminovaných zariadení alebo zariadení na iné nakladania s odpadmi nadregionálneho významu s uvedením typu zariadenia a prúdu odpadu, pre ktorý sú v Slovenskej republike nedostatočné kapacity a potreby investícií nevyhnutných na splnenie uvedených potrieb.

5.2 Charakteristika existujúcich systémov zberu odpadov, vrátane odpadových materiálov a územného pokrytia triedeného zberu a posúdenie potreby budovania nových systémov zberu odpadov.

5.3 Využitie kampaní, ich počet a charakter na zvyšovanie povedomia verejnosti v oblasti nakladania s odpadmi.

5.4 Opatrenia na rekultiváciu uzatvorených skládok odpadov a území kontaminované uzatvorenými skládkami.

5.5 Stručné vyhodnotenie užitočnosti prijatých opatrení.

5.6. Rozsah finančnej náročnosti programu.

5. Uvažované variantné riešenia:

POH SR na roky 2021 – 2025 je vypracovaný v jednom variantnom riešení.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania:

- Oznámenie o strategickom dokumente
Termín: február 2020

- Rozsah hodnotenia strategického dokumentu
Termín: február 2020
- Pripomienky k rozsahu hodnotenia verejnosti
Termín: február 2020
- Predloženie správy o hodnotení a zverejnenie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu
Termín: apríl - máj 2020
- Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu, lehota na pripomienky
Termín: apríl – máj 2020
- MŽP zabezpečí odborný posudok najneskôr do 30 dní
Termín: jún 2020
- Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu
Termín: jún 2020
- Predloženie strategického dokumentu na rokovanie vlády Slovenskej republiky
Termín: september - október 2020

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom:

POH SR svojim obsahom nadväzuje na predchádzajúci POH SR 2016 – 2020.

Súvisiace strategické dokumenty:

- Stratégia obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov
- Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 - 2025
- Národný realizačný plán Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (POPs)
- Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030
- Strategické dokumenty pre finančnú podporu aktivít v oblasti životného prostredia zo zdrojov EÚ – aktuálne pripravované na obdobie rokov 2021 -2027
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 – aktuálne v štádiu schvaľovania
- Stratégia hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030
- 1. akčný plán pre realizáciu opatrení vyplývajúcich zo Stratégie hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030
- Národné priority implementácie Agendy 2030

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie:

Vláda Slovenskej republiky

9. Druh schvaľovacieho dokumentu:

Uznesenie vlády Slovenskej republiky

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy:

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v § 9 určuje Ministerstvu životného prostredia SR povinnosť vypracovať POH SR. Vstupom je vyhodnotenie POH SR do roku 2020, analýza súčasného stavu odpadového hospodárstva SR a limity, ktoré určili členskými štátmi smernice EÚ.

2. Údaje o výstupoch:

Výstupom je strategický dokument, schválený vládou Slovenskej republiky, ktorý určí záväzné ciele pre celú oblasť odpadového hospodárstva Slovenskej republiky a zároveň aj opatrenia nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie:

Dosahovaním cieľov vytýčených pre Slovenskú republiku v Záväznej časti Programu odpadového hospodárstva by malo dochádzať k zlepšovaniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia. Negatívne vplyvy na životné prostredie sa neočakávajú.

Priame pozitívne vplyvy strategického dokumentu na ovzdušie budú predovšetkým dôsledkom:

- znižovania množstva odpadov ukladaných na skládky odpadov (zniži sa prašnosť aj riziko požiarov, ku ktorým dochádza na skládkach odpadov)
- znižovania množstva skládkovaných biologicky rozložiteľných odpadov (zniži sa množstvo skládkových plynov, zápach obťažujúci obyvateľov)
- budovania nových zariadení na zhodnocovanie a recykláciu odpadov
- zavádzania nových technológií na spracovanie odpadov.

Priame pozitívne vplyvy strategického dokumentu na podzemné vody, povrchové vody a pôdu budú predovšetkým dôsledkom:

- realizácie zlepšenia systému zberu nebezpečných odpadov (napr. olejov, odpadov s obsahom PCB, elektroodpadu, starých vozidiel)

Nepriame pozitívne vplyvy na zníženie znečistenia horninového prostredia a pôdy sa môžu prejavovať ako dôsledok:

- zlepšenia stavu ovzdušia, podzemných a povrchových vôd

Nepriame pozitívne vplyvy na šetrenie nerastných surovín sa môžu prejavovať ako dôsledok:

- energetického využívania odpadov
- zhodnocovania odpadov obsahujúcich nerastné suroviny

Nepriame pozitívne vplyvy na znižovanie záberu pôdy sa môžu prejavovať ako dôsledok:

- znižovania plochy potrebnej pre budovanie skládok odpadov

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva:

Dosahovaním cieľov vytýčených pre Slovenskú republiku v Závaznej časti Programu odpadového hospodárstva by malo dochádzať k zlepšovaniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia. Stav životného prostredia má vplyv aj na zdravie obyvateľstva, preto predpokladáme pozitívny vplyv posudzovaného strategického dokumentu na zdravotný stav obyvateľstva.

Predovšetkým dosiahnutie cieľov pre nebezpečné odpady (napr. zlepšenie ich zberu od obyvateľov, zlepšenia fungovania rozšírenej zodpovednosti výrobcov) by malo zamedziť kontamináciu zložiek životného prostredia látkami, ktoré poškodzujú zdravie.

Pozitívne by malo vplývať na ovzdušie aj zavádzanie nových technológií na energetické zhodnocovanie odpadov a spaľovanie s energetickým využitím.

Obmedzenie zneškodňovania odpadov skládkovaním zníži prašnosť, zápach, zníži sa riziko požiarov, ktoré na skládkach vznikali, riziká kontaminácie podzemných aj povrchových vôd a bude možné obmedziť aj stresové faktory, ktoré pôsobia na obyvateľstvo bývajúce v blízkosti skládok odpadov.

5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie:

Realizáciou Závaznej časti POH SR sa nepredpokladá žiadny vplyv na chránené územia.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu:

Nepredpokladajú sa žiadne významné riziká spojené s uplatňovaním POH SR vo vzťahu k životnému prostrediu.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice:

Nepredpokladajú sa vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení:

- verejnosť bez konkrétnej špecifikácie

2. Zoznam dotknutých subjektov:

Zoznam dotknutých orgánov, ktorým bude strategický dokument odoslaný v elektronickej forme:

1. Bratislavský samosprávny kraj
2. Nitriansky samosprávny kraj
3. Trnavský samosprávny kraj
4. Trenčiansky samosprávny kraj
5. Banskobystrický samosprávny kraj
6. Žilinský samosprávny kraj
7. Prešovský samosprávny kraj
8. Košický samosprávny kraj
9. Združenie miest a obcí Slovenska
10. Únia miest Slovenska

Zoznam ústredných orgánov štátnej správy, ktorým bude strategický dokument odoslaný v elektronickej forme:

1. Úrad vlády Slovenskej republiky
2. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
3. Ministerstvo financií Slovenskej republiky
4. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
5. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
6. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
7. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
8. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
9. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
10. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
11. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
12. Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
13. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

3. Dotknuté susedné štáty:

Nepredpokladá sa, že by týmto strategickým dokumentom mohli byť dotknuté susedné štáty

V. Doplnujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu):

Predkladané oznámenie neobsahuje žiadne mapové ani iné grafické dokumentácie.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu:

Priebežné vyhodnotenie POH SR na roky 2016– 2020

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Bratislava, 20. januára 2020

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia:

Ing. Peter Šimurka

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka:

Potvrdzujem správnosť údajov v oznámení

Oprávnený zástupca obstarávateľa
Ing. Filip Macháček, GR SEHOH